

1 Vad ska man ha på sig när man seglar?

De allt flesta börjar segla under en veckas seglarskola på sommaren. Då spelar kläderna inte så stor roll. Det är varmt i vattnet, man seglar inte i hårt väder, det är korta pass med möjlighet att gå in om man fryser etc. Flytväst, keps, solskyddskräm, badshorts, vanliga regnkläder och en vattenflaska räcker långt.

När seglaren sen börjar i en träningsgrupp och åker på tävlingar har dock kläderna betydligt större betydelse, på vår och höst är vattnet avsevärt kallare, man går ut i alla väder, och passen kan vara långa med ibland även lång in- och utsegling. För att det då ska vara roligt att segla krävs ordentliga kläder anpassade för årstid och väderlek.

1.1 Seglingskläder för sommarbruk

På sommaren behövs det inte jättemycket specialkläder men några plagg är bra att ha. Då det ofta är kraftig sol behöver man skydda sig mot den med en lycra och om det blåser hårt eller regnar behövs det kläder för att stå emot vind och vatten. Ska man dessutom vara ute länge och kanske kapsejsa flera gånger är en tunn våtdräkt bra för att inte börja frysa. Kängor och handskar behövs för att skydda händer och fötter. Keps och solglasögon är skönt att ha för att slippa solsting.

1.1.1 Lycra

En lycra är ett funktionsplagg i syntet, viktigt är att den ska ha solskyddsfaktor 50 och vara snabbtorkande. Köp långärmad. Den ska sitta tight. Kombinera med ett par badshorts och du har allt du behöver för att segla en hel dag i varmt väder och måttlig vind.

Bra märken är Rooster, zhik, Musto, Magic Marine och Gill

1.1.2 Våtdräkt

Köp alltid en våtdräkt gjord för segling som är formad rätt och med förstärkningar på knän och rumpa. På sommaren behövs det bara en tunn våtdräkt, 1-1,5 mm är lagom. En så kallad long john eller skiffsuit (ser ut som hängselbyxor) är den populäraste modellen. Även så kallad shorties (korta armar och ben) är praktiska på sommaren.

Bra märken är Rooster, zhik, Musto, Magic Marine och Gill

Till vänster en long john eller skiffsuit, till höger en shortie

1.1.3 Smock och jollebyxor

En smock är en vatten- och vindtät jacka med en kort dragkedja i halsen och justerbara muddar i hals, handleder och midja. En tunn sådan är skön att ha på sig när det blåser eller regnar även varma sommarkvar. Rooster, zhik, och Musto har bra tunna smockar.

Ett par jollebyxor är guld värt som förstärkningsplagg. Utanpå badshorts så skyddar dom mot sol och vind en varm och blåsig dag. Utanpå vådräkten blir det betydligt varmare med lager på lager effekt. Jollebyxorna ska vara tunna och skydda mot vinden och stänk, inte vara vattentäta.

Musto och Magic Marine är bra märken. De flesta andra märken har byxor av mer sjöställskaraktär som är alldeles för täta och klumpiga.

Från vänster till höger på bilden nedan: Magic Marine Jollebyxor, zhik smock, Musto smock, Musto jollebyxor

1.1.4 Jollekängor

Jollekängor med stöd för fotlederna är bra när man hänger och behövs också för att skydda mot kyla och slag mot fötterna. De flesta använder neoprenkängor på 3-4 eller tom 5 mm året runt. Andra är barfota större delen av året för att få mer känsla, det är som med barfotalöpning – funkar för vissa men ett rent helvete för de flesta. Bra kängor gör zhik, Magic Marine, Gul, Gill och Rooster

På bilderna nedan: Gul 5mm neoprenboot, Magic Marine Hikers, zhik Dinghy Boots

1.1.5 Handskar

Seglarhandskar med korta fingrar är bra för att få ordentligt grepp och skydd mot repbränna.

Bra märken är Gill, zhik, Musto, Magic Marine, Rooster

1.1.6 Keps

Det funkar med vilken keps som helst men alla coola seglare använder zhik.

Bland tjejer med långt hår är det populärt med ett så kallat visor, även det zhik.

1.1.7 Solglasögon

Ett par polariserade solglasögon är ett måste. Solen kan vara mycket stark och vattnet reflekterar. Solglasögonen ska sitta tight så dom dels inte ramlar av och dels inte släpper in ströljus från sidan. Snöblindhet är inte helt ovanligt pga för dåliga glasögon, särskilt när solen står lågt.

Det finns många märken, populära är: Oakley, Blizzard, Gill

1.2 Flytväst

Flytvästen ska alltid vara på! Därför kan det vara viktigt att välja en väst som seglaren verkligen trivs i och gärna använder. Använd alltid jolleväst. Klassiska seglarvästar är för klumpiga och räddningsväst kan vara direkt farlig med krage som kan fastna etc. Det finns massor med märken, alla fungerar lika bra att flyta i. Valet handlar om passform och mode.

Klassiska jollevästar finns av märkena Baltic, Musto, zhik, Spinlock, Magic Marine, Sailracing och många fler.

På senare tid har det blivit populärt med väldigt tunna västar i neoprenmaterial som sitter mycket tight. Den populäraste är av det brasilianska märket nob och kan fås med flaggor och namn. Även zhik, Rooster och Sailracing har modeller av denna typ. Det är kutym att man inte använder blå västar med SWE och svensk flagga på om man inte har kvalificerat sig till Team Sweden och fått en egen blågul representationsväst. På de stora internationella regattorna byter seglarna ofta representationslagsvästar med varandra och därför ser man ofta svenska seglare med alla möjliga länders västar.

Nedan: Team Sweden representationslagsväst (Baltic), nob (med tysk märkning), zhik standardväst

1.3 Kläder för höst och vår

På höst och vår när det är kallare både i vattnet och på land behövs det ytterligare lite förstärkningsplagg.

En tjockare våtdräkt på 3-4 mm gör att man klarar betydligt kallare vatten. Även en våtdräktströja över long johnen är skön att ha på sig när det är lite hårdare väder. Tröjan kan vara tunnare. Tips på bra tjocka long johns är zhik supervarm X eller Magic Marine 3mm race, dessa är gjorda för kallare vatten.

I stället för lycra kanske man vill ha en tröja av hydrofobisk fleece. Rooster, zhik, Musto och Magic Marine har bra sådana.

En tjockare smock känns också bra. Kanske istället för en våtdräktströja. Rooster Aquafleece Pro är en mycket bra varm smock, den finns även i en tunnare variant.

På bilden ovan: Gill Winter Gloves, Magic Marine 3mm race, Rooster Aquafleece Pro

För att inte frysa om fötterna är det våtdräktsockor i kängorna som gäller. Magic Marine, Gill och Rooster har bra tunnare sockor och är det riktigt kallt så finns det zhik superwarm.

Vinterhandskar

Gill har bra 3-seasons handskar i tunnare neopren. Dessa funkar stora delar av höst och vår utan att vara klumpiga. När det blir ännu kallare har Gill tjocka neoprenhandskar "winter gloves" dessa håller värmen bra men är lite klumpiga.

Ett lågbudgetalternativ som är väl så varmt men ytterligare klumpigt är skidhandskar med diskhandskar över och tejpade handleder.

Mössa och Buff

En bra mössa är ett måste. En fördel om den flyter och är vattenavvisande. Många gillar mössor med stor tofs, de mest tävlingsinriktade klipper av tofsen för att få ned vikt och luftmotstånd.

En riktigt bra buff är Roosters Aquafleece, på bild till höger. Med en sån på känns det mest hemska väder helt ok.

1.4 Torrdräkt

En bra torrdräkt kan användas året runt, man varierar bara hur mycket kläder man har under.

En del tycker dock att den är lite klumpig och använder hellre tjocka våtdräkter även när det är riktigt kallt. Våtdräkt blir dock aldrig lika varmt och skönt även om det funkar. För de långa passen under tidig vår och sen höst är torrdräkt ett måste. Ibland går det mode bland de coolaste seglarkidsen att man ska ha våtdräkt hur kallt det än är, detta är ungefär lika smart som att slicka på lyktstolpar en kall vinterdag.

Rekommendationen till alla seglare är att skaffa en bra torrdräkt med underställ och fleeceoverall. Med en bra torrdräkt behövs inte lika mycket andra tjocka kläder, man kan klara sig med sommarkläder + torrdräkt, mössa och vinterhandskar. En torrdräkt köps gärna lite stor så den räcker

i alla fall två, kanske tre, säsonger. En våtdräkt däremot måste sitta tigt för att funka och behöver köpas ny varje år.

En bra torrdräkt är tyvärr dyr. Neil Pryde Elite 3D Curve med kisslucka är den bästa och mest populära, förutom kisslucka har den fötter i samma material som dräkten samt neoprenmuddar i hals och handleder. Musto gör också en bra torrdräkt, den saknar dock den viktiga kissluckan och har latexfötter och muddar vilka tenderar att gå sönder. Andra märken som funkar även om de inte har kisslucka är t ex Sandiline.

På bilden nedan, Musto till vänster och Neil Pryde till höger.

Det är praktiskt med två underställ, ett i merinoull för de verkligt kalla dagarna och ett vanligt sportunderställ. Helly Hansen och Craft gör bra underställ. Viktigt att köpa sådana som transporterar ut svetten. Undvik alltid bomull.

En fleeceoverall är också mycket praktisk att ha under. Gul och Magic Marine är två exempel på märken.

Till sist är yllesockar oundgängligt. En del seglare kör med dubbla sockor. En tunn liner och en tjock yllesocka. Tänk dock på att du behöver större storlek på jollekängorna när du använder torrdräkt!

1.5 Väska

För sommarutrustningen räcker en vanlig duffelbag på 50-70 liter. Vartefter utrustningen växer och man kanske ska släpa den längre avstånd så är det praktiskt med en stor väska med hjul. Väskan bör vara vattentålig så den kan stå en dag ute på en hamnplan i regn.

Windesign och Magic Marine gör populära modeller. Windesign finns i två storlekar, välj den större på 124 liter.

Windesign rullväska på 124 liter och Magic Marine rullväska på 125 liter.

2 Övrig utrustning

2.1 Startklocka

Förutom bra kläder behöver man en startklocka när man ska träna och tävla i segling. Optimum time har två snarlika modeller som helt dominerar marknaden

Optimums klockor finns i ett flertal färger, skillnaden mellan modellerna är framförallt att den dyrare har ett uppladdningsbart batteri och större siffror vid nedräkning den sista minuten.

Ett mindre antal seglare använder windesigns klocka för montage i båten. Den modellen är dock praktisk att montera i ribben så att coacher och föräldrar enklare kan följa startförloppen.

2.2 Lunchbehållare

På långa träningspass och på regattor där seglarna tillbringar upp mot 7-8 timmar på vattnet krävs det att man har med sig mat ut. Maten förvaras i coachribben eller i en matribb och äts i pauserna mellan racen.

För att maten inte ska bli vattendränk och enkelt kunna levereras över i seglarens båt använder alla en vattentät och flytande lunchbehållare från Optiparts.

Behållarna finns i olika storlekar. Köp den på 6 liter. Märk den tydligt. När behållarna står i ribben är det locket man ser. Skriv både namn och segelnummer. Sätt en 3mm shockcord mellan locket och burken så försvinner inte locket.

2.2.1 Matteredmos

En bra mattermos att hålla maten varm i är ett måste. Många har två, en att äta på land precis innan utsegling och en som är med ut i lunchbehållaren.

2.2.2 Vattenflaska

En bra sportflaska eller helst två är ett måste att ha i båten. Det går åt mycket vätska under långa pass. Välj gärna en sort som man kan binda fast i båten så den inte försvinner vid kappsejsning.

2.3 Takräcke

Köp det bredaste tillåtna takracket till bilen. Du kommer ändå svära över att du inte köpte lite bredare.

2.3.1 Transportrör bil

Ett transportrör för rigg och segel att montera på taket bredvid Optimisten eller på ribtrailern är väldigt praktiskt. Bilen blir betydligt mer lättpackad om man får undan rigg och segel. Tyvärr finns inte bra transportrör att köpa nya, det gäller att hitta begagnat eller så får man göra själv. Använd markrör med diameter 315mm, blinda ena änden och sätt skruvlock i den andra, se upp så du inte skapar ett raketgevär vid snabb inbromsning.

2.3.2 Skiva att lägga på Optimisten vid transport på takräcke

En figursågad skiva i tunn plywood eller liknande är väldigt bra att ha vid längre bilfärder. Man får göra sin egen skiva, tänk på att få den lätt, så inte för tjockt material. Skivan läggs ovanpå optimisten och sen sätts kapellen över. På så sätt slipper man det oljud som kan bildas när man kör och kapellen börjar slå mot taket. Man kan också lasta en del inte alltför tunga saker i båten. De flesta lägger i roder och centerbord men inte så mycket mer. Vid köp av begagnad båt ingår ofta skiva.

2.3.3 Dinghy Straps

Dinghy Straps är helt geniala spännband för båt och kärra som gör på- och avlastning till en glädjestund. Det finns straps avpassade för en eller två båtar och speciella för kärran. Olika längder beroende på hur takracket ser ut.

2.4 Transportrör flyg

Om man ska flyga med segel och/eller rigg är ett transportrör för flyg mycket praktiskt. Man kan antingen köpa ett rör gjort för fiskeutrustning eller också beställer man ett specialgjort från Winner med hjul på så att seglaren själv orkar släpa runt på röret på och till och från flygplatsen.

Flambeau Bazooka 15cm fiskerör till vänster, Winner med hjul till höger. Bägge är teleskoprör som kan anpassas till om man bara ha segel eller segel och rigg med. Winners är bäst men det andra funkar. Rören kan användas på biltaket men är lite smalare och inte lika robusta som varianten gjort av markrör.

3 Inköpsställen för jolleutrustning och kläder

Vanliga båtaffärer och köplador har ett väldigt begränsat sortiment av jolleprylar men det finns ett antal specialiserade affärer.

3.1 Begagnat

Leta alltid begagnat först. Seglarna växer ofta ut kläderna innan de hinner slitas särskilt hårt. Det finns massor med begagnade kläder inom klubben, fråga runt.

Mycket kläder men även båtar och utrustning säljs vi Facebookgruppen

<https://www.facebook.com/groups/349907495408910>

3.2 Svenska affärer

Följande affärer har ett stort sortiment av både kläder och tillbehör. **Båths** och **Onedesigncenter** har både fysisk affär, i Göteborg respektive Stockholm, och webshoppar, www.baths.se respektive www.onedesigncenter.se, Båths har också en stor kärna med en ambulerande affär som brukar dyka upp på större regattor.

Jollesport har en fysisk affär i Stockholm med bra sortiment av våtdräkter och kläder

Dinghysailracing har en webshop, www.dinghysailracing.com med fokus på Optimister och optimisttillbehör men en del kläder finns också.

Även **Happy Yachting** www.happyyachting.se är relativt välsorterade

3.3 Utländska webshoppar

Winner har ett bra sortiment tillbehör och kläder. <https://winner-shop.dk/>

Sailcenter med bas i Holland är mycket prisvärda och välsorterade. www.sailcenter.com

zhik www.zhik.com och **Musto** www.musto.com har bra webshoppar som skeppar från Europa

Rooster, europe.roostersailing.com, har en bra webshop som skeppar från UK, skatt och tull tillkommer.

NegroNautica har en fantastiskt välsorterad affär i Riva del Garda. Passa på att handla i samband med den årliga Påskregattan